

Déli Hírlap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Timisoara-Belváros,
Szentgyörgy-tér 4. szám. • Telefon este 9 óráig 2-52, azon-
kül 10. vagy 2-42. szám. • ELŐFIZETÉSI ÁRAK KÜLFÖLDÖN:
havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei
és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK TEMESVÁROTT ÉS VIDÉKEN
BESITÉSSEL: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre
450 Lei, egész évre 900 Lei. • Közltségviselő, valamint
állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, egy negyed-
évre 180 Lei, egy félévre 350 Lei és egy egész évre 700 Lei

VI. EVFOLYAM • 203. SZÁM

TIMISOARA, 1930 SZEPTEMBER 6, SZOMBAT

ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

Marad minden a régiben a liberális pártban, mert Bratianu Vintila maga megállapította, hogy nincs ok a lemondására

A politikai köröket még mindig az a kérdés foglalkoztatja: távozik-e Bratianu Vintila a pártelnöki székből vagy sem. És amíg ez a kérdés képezi az érdeklődést, addig Bratianu Vintila már döntött: nem mond le. Továbbra is elnöke marad a liberális pártnak. A pártvezérhez közelálló személyiségek úgy tudják, hogy Bratianu Vintila maga is felvetette a kérdést: van-e ok arra, hogy lemondjon és tá-

vozzék? Az elnök maga állapította meg, hogy távozásra ok nincs.

Bratianu ennél fogva már döntött és így a jövő héten tartandó liberális végrehajtóbizottsági ülés minden jelentőségét elvesztette. Bratianu Vintila elhatározását a párt vezetőinek többsége helyesléssel vette tudomásul, nem úgy azonban a párttagozatok és a párt tagjainak többsége, akik sérelmezik pártérdekből, hogy továbbra is

Bratianu Vintila maradjon az elnök. Ezek sem mernek azonban nyíltan állást foglalni a makacs vezér makacs elhatározásával szemben és nem akarják a párttöbbséget önmaguk homlokára sütni. Hallgatnak inkább. Bratianu Vintila nem mond le és marad. A liberális pártban tehát marad minden a régiben. A párt is következetesen maradt előbbi politikájához és azt követi a jövőben is.

A nemzeti érzés kiirtása a lelkek- ből szellemi és érzésbeli bolse- vizmust jelentene

A nemzeti kisebbségek genfi konferenciájának második napján Wilfan dr. elnök jelentést tett a kisebbségek helyzetének tanulmányozására kiküldött bizottság munkájáról. A jelentéshez az egyes államok képviselői közül többen szóltak hozzá. Azután elhatározták, hogy a jelentést egész terjedelmében nyilvánosságra hozzák.

A jelentés fölötti vita simán zajlott le és a kongresszus azután áttért Briand Páneurópa-tervének megvitatására. Elsőnek Ullitz esztországi német képviselő szólt hozzá a kérdéshez. Programatikusan kijelentést tett és hangsúlyozta, hogy

a kisebbségek részt kívánnak venni Európa új rendjének kiépítésében. Azonban kérdés, hogy mikor jön el az idő és egyáltalán eljön-e, hogy Briand terve megvalósuljon.

Ma azonban látnunk kell azt, hogyha csak szóba kerül az európai határok esetleges megváltoztatásának eszméje, máris heves ellenzést vált ki a hatalmasok részéről. Látjuk azt is, hogyha valahol szóba kerül a magyar kérdés, az már nagy ellenhatást vált ki a kisántánt részszeről. Poincaré hiába kísérelte meg, hogy a népi kisebbségek jogai

fölött kimondja a halálos ítéletet. Ma már minden ellenzés mellett mégis csak akadnak már barátai a kisebbségeknek. Európa új rendje csakis az európai népközösség alapján építhető föl.

Bármilyen jó is legyen a Briand-féle terv, — nem bocsátkozom most annak bírálatába, mondotta Ullitz, — megvalósítható csak akkor lesz, ha a kisebbségi kérdést európszerte előbb már rendezték.

Szüllő Géza csehszlovákiai magyar képviselő állott föl azután szólásra. Általános figyelmet kiváltott beszédében többek között ezeket mondotta:

— Amikor öt esztendő előtt a kisebbségi képviselők első ízben jöttek össze értekezletre, még a legenyhébb elbánás volt velünk szemben az, hogy megmosolyogtak bennünket. A többség részéről előszeretettel pedig szédelgőknek, a béke megzavaróinak, csalóknak és szégyenletes alakoknak neveztek minket. Azóta azonban öt év mulott el és az öt év alatt sok minden történt, ami fényt vetett arra a sötétségre, amelyben a kisebbségeket a békeszerződések hagyták.

Az öt év eltelté után a világ figyelme már a kisebbségek felé

fordul. Most már sokan akadnak, akik fölhasználják és tanácsokat adnak a kisebbségi problémá megoldására.

Azonban sajnos, ezek a tanácsok legtöbbször csak a valódi helyzet félreismeréséből erednek. Politikai orvosok különböző gyógyszereket javasolnak a kisebbségi népek betegségének gyógyítására, azonban ezek az orvosságok csak okkult természetűek és nem állítják helyre a kisebbségek egészségét. Ilyen okkult gyógyszer volna a népkisebbségek részére az Európai Egyesült Államok terve is. Ennek a tervnek a megvalósítása szép és ideális volna, ha nem állana ellentétben a természettel. A politikai és grammatikai eszperantó ugyanis lehetetlen dolog.

Ha az Egyesült Államokkal az európai nemzetekből kiirtanák a nemzeti érzést, ez a szellemi és érzésbeli bolsevizmust jelentené. Amerikában még lehetett csinálni az Egyesült Államokat, mert ott egészen mások voltak az adottságok. Európában azonban lehetlenség ez a terv. Mi kisebbségek is kívánjuk Európa új rendjét, keressük a békét és az igazságot és szívesen szegődünk azok mellé, akik őszintén dolgoznak ezen, de nem a Briand-féle terv alapján.

TÓTOK — KISEBBSÉGEK. A Szóvak című lap követeli az egységes intellektuelfront kiegészítést. Hangsúlyozza, hogy ennek szükségességét a földön mindegyre többen látják be. Felveteli továbbá a lap, hogy a tótokat nagyobb számban nevezzék ki az állami hivatalokba, mint eddig.

CSEHORSZÁGBAN IS KEZDIK. Magyar lapok írják, hogy az Erdős pártokban megkezdték a földreform végrehajtását. A Teleki-család dolhai tótokának felét bérbe adták a máltai nagrendnek, háromezer holdat pedig a parasztok között osztottak szét.

NŐI TENGERSZAKTISZTEK SZOVIETORSZÁGBAN. Moszkvai jelentés szerint a külügyi népbiztosság hozzájárult ahhoz, hogy három orosz nő haditengerésznek képeztesse ki magát. Három nőt egyelőre páncélos cirkárra osztották be szolgálatra, két másik haditengerészeti iskolába kerülnek, ahol a megfelelő vizsgák után, ha arra tehetségük lesz, tisztéknek képezik ki őket.

MAGYARORSZÁG NEM KERTE VÉDKÖTELEZETTSÉG VISSZAVÉTELÉT. Budapesti jelentés szerint egyes lapoknak az a híradása, hogy Magyarország az általános védkötelezettség visszaállítása érdekében Népszövetséghez memorandumot intézett volna, megcáfolják. Gömbös hadügyminiszter kijelentette, hogy mindaddig az történt, hogy Magyarország ebben az ügyben csak tapogatózni kezdett a nagyhatalmaknál.

UTNAK INDULTAK A MAGYAR OCEÁNREPÜLŐK. Berlinbe érkezett híradás szerint, amelyet azonban még sehonnem nem erősítettek meg, Endres György és Magyar Sándor magyar pilóták teljesen befejezték előkészületeket az óceánrepülésre és tegnap este már szartoltak is.

Figyelem!

Egyenruhaszövetek, paplanok,

FŐÜZLET!

Timisoara-Gyárvaros
Telefon 24

Az új iskolaévvadra

ágybetétek, vásznak, férfiingzefiрек, puflinok stb. a legolcsóbban nagy választékban kaphatók

DÉNES és POLLÁK

A „CONSUM“ részleteladási Részvénytársaság tagjai.

Figyelem!

FIÓKÜZLET:
Belváros, Mercy-utca
Telefon 10-14

Folynak az iskolai beiratások, megkezdődik a tanév, de senki nem vesz tankönyvet, mert nincs pénz

Szeptember tizenötödikén vége szakad a vakációnak, elkezdődik a munka, beköszönt az iskolai tanév. A sok-sok ezernyi diák mind dobogó szívvel, elszorult lélekzettel készül a nagy harcra, a tudományért való küzdelemre. A háboru megvívásához azonban legelsősorban fegyver szükséges, az iskolai harcban pedig a harciaszközöket a tankönyvek képviselik.

Ilyenkor mindig megváltozik a könyvkereskedések kirakata és a belseje is. Az irodalmi könyvek és képes meséskönyvek helyett tankönyvek foglalják el a főhelyeket. Ahová a szem néz, mindenütt könyveket, iskolai felszereléseket, tollakat, tintatartókat, színes ceruzákat, palatáblákat és abc-és könyveket lát.

A nagy felszerelés azonban hiábavaló, mert bizony nem igen akad vásárló. Nem mint ha az idén csökkent volna a tanulók száma, ez talán emelkedett is, hanem csökkent egy igen fontos kellék: a pénz.

Nincsen pénz kenyérre, hogy lenne akkor tankönyvre? A felhalmozott új könyveket bizony nem igen vásárolják, nagyrészüket megmarad. A könyvkereskedők régen te a beiratások idején negyedévi házbérüket is megkeresték, míg most örülnek, ha párszáz leies bevételük van. Azoknak a boldog időknek pedig már régóta vége van, amikor még luxus felszereléseket, színes tollszárazakat, drága ceruzákat vásároltak.

Könyvkereskedővel beszélgetek. Megtudom tőle, hogy évről-évre csökkent az új könyveket vásárlóknak a száma, de még sohasem annyira, mint az idén. Új könyveket alig vásárolnak, mert mindenki elhasznált régi könyveket keres. Ez lényegesen olcsóbb.

Meg azután a könyvvásárlást nagyon megnehezíti az a körülmény, hogy minduntalan új tankönyveket adnak ki és a szülők méltán tartanak attól, hogy a drága könyvet majd nem tudják tovább adni.

Inkább ellátják gyermeküket különböző füzetekkel, melyeket jegyzetkészítésre használják fel és azokból tanulnak. Meg azután meglehetősen sokba is kerülnek a könyvek. Az apának, aki első gimnáziumba iratja a fiát, legalább ezerkétszáz lei ára könyvet kell vásárolnia.

Találkozom egy boldog apával, aki most iratta be fiát az első gimnáziumba.

— Kérem — mondja — szinte nem is lehetne elhinni, hogy milyen nagy gond szakadt a nyakamba azzal, hogy fiamat gimnáziumba irattam. Vidéki vagyok és most, hogy a fiamat taníttatom, a városba kell adnom kosztba. Ez havonta ezeröttszáz lei.

Új ruha, új cipő, fehérnemű, tandíj, tankönyv és még ezernyi más előre nem látható kiadás. Hogy honnan teremtem elő ezt a rengeteg pénzt, az most még rejtély előttem.

De mit csináljak? Kötelességem,

hogy fiamat taníttassam, mert engem is taníttatott az édesapám. Persze régen az más volt, könnyebb volt, mint most...

Végül, hogy teljes legyen az iskolai kép, egy diákkal is beszélgettem. Negyedikes gimnazista. Elmondja, hogy szívesen tanulna tovább, de nem lehet, mert szülői nem bírják tovább a nagy hajszát.

Iparos lesz. Hogy miféle, azt még nem tudja. Nem is gondol-

kozott rajta. Kedve ninesen hozzá, de ha muszáj...

Ha muszáj. Fialat fiu, tizennégy éves és máris olyan kiábrándultan beszél az életről, új pályáról, mint ha munkában eltöltött esztendő eredménytelensége állna a háta mögött. Ez a fiu szimbólum: mintaképe a mai reménytelen, máris elcsüggedt, vigasztalan időkben felnövekedő fiatalságnak...

(Ike.)

A román-magyar határon a granicsárok agyonlőttek egy zombolyai munkást

Az aradmegyei román-magyar határ mentén. Tornya község közelében, éjnek idején a szolgálatot tevő román határőr gyanus neszre lett figyelmes. A nesz irányában haladt és egyszerre az egyik bokor mögül nyolc ember ugrott elő, akik futásnak eredtek. A granicsár megállásra szólította fel őket és amikor a menekülők a felszólításnak nem engedelmessétek, fegyverét használta. A lövés zajára elősiettek a többi granicsárok is és valóságos golyózáport kezdtek a menekülők ellen. Utána fáklyafény mellett átkutatták a terepet és a földön fekvő egy férfire bukkantak, aki azonban már halott volt, mert a golyó szívére furta. A halott zsebében levő iratokból megállapították, hogy

Pach Ferenc harmincöt éves zombolyai munkással azonos. A hullától nem messzire egy fa mögött elbujdosva egy embert találtak, aki reszkette kérte a határőröket, hogy ne bántsák. Ennek az embernek a személyazonosságát ezideig még nem sikerült megállapítani. Az esetről jelentést tettek a temesvári kerületi rendőrfelügyelőségnek és az aradi ügyészségnek. A rendőrfelügyelősegen Deac Gyula vezérfelügyelő megállapította, hogy a nyolc egyén csempész volt, akik hónapok előtt szöktek Magyarországra és most vissza akartak szökni. Az ügyben a vizsgálatot vegyesbizottság folytatja. Pach Ferenc hulláját tegnap felboncolták.

Hogyan nyaraltak a temesvári gyermekek a Fekete tenger partján

Vulpe István tanoncotthoni főfelügyelő, aki évek óta vezeti a város gyermeknyaraltatási akcióját, beszámolt Balta Koriolán dr. polgármesternek a nyaralótelep ezévi működéséről. A város ugyanis már négy esztendő óta nyaraltat a saját költségén egy csomó szegénysorsu és gyenge gyermeket a Fekete tenger partján fekvő Balceiban.

Ebben az esztendőben, miként tavaly is, a nyaraltatás két turnusban folyt le. Egyik csoport júliusban, a másik pedig augusztusban nyaralt. Az első csoportban negyvenöt ingyenes és hat fizető gyermek volt. Ezek a teljes ellátás

fejében napi hatvan leit fizettek. Ugyanannyit fizettek a városi tisztviselők és tanítók is, akik Balceiban nyaraltak. Balceiban üdült, de külön telepen, a temesvári felső kereskedelmi iskola harminc növendéke, akik azonban a temesvári városi telepen kapták az étkezést. Az augusztusi nyaraltatásban negyvenkét szegény gyermek és tizenöt fizető városi tisztviselő részesült. Naponta ötször volt étkezés, amely nemcsak bőséges, hanem izletes és változatos is volt. Reggelire volt felváltva kakaó vagy kávé, tíz órára vajjas kenyér, ebédre leves, főzelék hussal és tészta, délutáni uzsonnára kenyér,

A Gyárváros szenzációja

a Kossuth-tér 3. sz. a., a Duschnitz-áruházzal szemben

m e g n y i l t

Pollák Sámuel józsefvárosi ruhakereskedés új fiókküzlete, ahol

leányka-, női-, férfi- és fiukabátok

valamint mindenféle

férfi-, fiu- és gyermeköltönyök

24 heti, vagy 6 havi hitelre is készpénzárban kaphatók

FIGYELEM! Aki ezen hirdetést felmutatja, az a rendkívül olcsó kirakatárból további 3% pénztári kedvezményt igényelhet.

Főüzlet: Fröbl-u. 44. Telefon 1584

Műhely: Kossuth Lajos-utca 13. Telefon 1891

Fiókküzlet: Fő-utca 25. Telefon 1587

Új üzlet: Kossuth-tér 3. Telefon 563

szalámi vagy gyümölcs, vaosora főzelék hussal, utána pedig kópot vagy joghurt.

A nyaraló gyermekek napirendje kelleme és hasznos volt. Reggel hat órakor fölkelés, hét órakor reggeli, utána kivonulás a strandi napfürdő, fél tízkor torna, tíz óra uzsonna, fél tizenegykor fürdő. Fürdés után a gyermekek visszatértek a telepre és aludtak délután Tizenkettőkor volt az ebéd, utána egyig játék, aztán délutáni alvás négy óráig. Négy órakor a gyermekek uzsonnáztak, azután szünet időben kirándulásra mentek, és hűvös időben pedig a nagy eremben tartózkodtak, ahol az idősebbekkel és mesehallgatással töltötték. A vaosora este hét órakor volt, utána következett játék és szórakozás, kilenc órakor pedig a gyermekek lefeküdtek. A telepet Vulpe István főfelügyelő vezette, a gyermekekkel való foglalkozás pedig Maras Eufémia tanárnó feladata volt. A telepnek számos látogatója — köztük Ileana hercegné — volt, akik a legteljesebb elismeréssel nyilatkoztak róla. Balta Koriolán dr. polgármester a siker munkáért szintén elismerését köszönetét fejezte ki Vulpe Istvánnak és Maras Eufémiának.

Megjósolta pontosan halála óráját

Sopronban most a szenzáció erejével hatott, hogy Scheiber József városi tisztviselő pontosan előre megérte halálának közeledését. Szerdén délelőtt Scheiber a hivatalában dolgozott, egyszerre elrakta aktáit, bezárta íróasztalát és a kulcsot egyik kaptársának adta át. Arra a kérdésre, hogy ezt miért teszi, Scheiber azt válaszolta, hogy hazamegy, mert tudja, hogy három óra múlva halott lesz. Hivatalársai kinevették és azt mondták, hogy ne beszéljen csacsiságokat. Scheiber József azt felelte nekik, hogy három óra múlva majd nem fognak nevetni. Mindegyikkel kezét fogott és hazament Otthon családjá társainak megisméteite a hivatalban tett kijelentését és a feleségétől és gyermekeitől szeretettel elbucszott. A család megrémült, mert azt hitték, Scheibernek meghibbant az elméje. Azonban megnyugodtak, amikor az esendően lefeküdt a díványra. Azt gondolták, hogy nagyon ideges és majd le fog higgadni. Mikor azonban a három óra leteltével benyitottak a szobába, amelyben Scheiber fekiúdt, rémülten látták, hogy az halott. Orvost hívták, aki megállapította, hogy Scheiber József halálát szívizélhűtés okozta.

SOHA nem lesz

jobb alkalmat modern olcsó butorvásárlásra, mint most. Ajánljuk tekintse meg a józsefvárosi legnagyobb

butorraktár

anyagát, Rózsa-u. 3. sz. a., a 2. sz. villamos végállomásánál.

Legnagyobb választék!

Garancia mellett

részletfizetéssel!

Behn József és Fia

butorgyára

Tizenöt évi fogság után háromezer kilométer gyalogolva Temesvárra érkezett egy hadifogoly és elmondotta, hogy még sokezer bánsági és erdélyi sinylódik Oroszországban

Ismét hazakerült egy a sok száz közül. Ismét hozott valaki hírtelen, raboskodó, szovjet rabian görnyedő sok-sokezer élő hadifogolytól üzenetet. Ismét egy reménysugár... Egy reménysugár, hogy akiket hiába várt haza, akiket asszony hiába várt haza, akik után a gyermek sir: az apa, a szülő az talán még él. Filip Simon görnyedő alakú, borostás állú, szagot ruhájú, volt oroszországi hadifogoly, román, magyar, német, sőt v nyelveken az ügyészségi író egyik sarkában elmondja szövegét, szökését és a legvadabb taktikát is meghazudtoló menekülését.

— Most tizenöt éve... Eppen ilyen ősze hajló nyári napon jöttem magamra a mundért — cséli Filip — és a százegyessel orosz harctérre kerültem. Rána, a hátsóországi községből származtam, onnan vonultam be délcegen, a hátsóországi huszonkét éves fővel. Csak egy anyát hagytam otthon...

— Nem tudom — hangja csukló szögösbe fordul — él-e, megérett-e? Amióta fogságba estem nem tudok róla. A Stryj melletti falicsnál kerültem fogságba és a munkázásban levő Druka-Vilka folyó táborba vittek.

Nyolcezren voltunk. Számunk a sok halálozás folytán hatezeröttszázra apadt. A láger melletti szénbányában dolgoztunk és ott dolgoznak még a többiek is.

Nem tudunk semmit a világ soráról, csak azt, hogy vége van a háborúnak. De halvány sejtelmünk volt, hogy Oroszországban a kommunizmus lett urrá.

— A háboru végeztével nyolc társammal együtt elhatároztuk, hogy szökünk. Az örök nagyon viháztak reánk, azonban a fegyver közöttük mintha meglázt volna és ebből arra következtettünk, hogy valami rendszerváltozás történt. 1920 tavaszán készültünk a szökésre és kilenc évi fogság után, szívünkben tizenöt évi raboskodás minden fájdalmával 1930 január elsején megérettünk a lágerből. A szökés előtt még beszéltem Popovici Péter nevű bányafelügyelővel.

Ez a Popovici Péter Zsidovin temesi községből való ember, az oroszok megszerették és felügyelő lett.

— Arra kért, ha a szökésem sikerül, menjek el Zsidovinba feleségéhez és mivel tizenöt év után amugy nem ismerné meg az urát, mondjam meg, hogy én vagyok Popovici Péter. Popovici ugyanis oroszországi hadifogoly, az új asszonytól egy gyermeke van és nem gondol már a visszatérésre. Én ezt megérttem.

— Január elsején szöktünk meg. Faluról-falura szöktünk, háromezer kilométert gyalogoltunk nyolc napon, hogy a besszarábiai határt elérjük. Hét társam ugyanis bihari és aradmegyei ember volt, akikről családjuk tizenöt éve nem hallott

hírt. Három hét előtt a tizenöt évi keserves munka megmaradt garasaival fejenként hatszáz rubellel megérkeztünk a Dnyeszterhez. Itt azonban a sors utunkba sodort egy orosz határőrt. Le akart tartóztatni, de elmondtuk keserves sorunkat.

Megkönyörült, elszedte pénzünket és egy éjjel átszöktetett

A feleséget tizenöt év után sem sikerül becsapni

Filip Simon elhallgat és most már Nédics László ügyészségtitkár világosít fel arról, hogy miként került Filip alias Popovici Péter háromezer kilométer gyaloglás után orosz fogságból ügyészségi fogságba.

Filip Simon gyaloglása közben elért a temesmegyei Nagytopolyra. Itt eladta még meglévő kabátját, telefonon felhívta a zsidovinai postát és kérte értesítsék Popovici Péterné apját, hogy megjött a veje és jöjjön érte Nagytopolyra. Utközben ugyanis az öregembernek meg akarta mondani a valót azzal, hogy azt leánya előtt hallgassa el. Válasz azonban nem jött és erre mult vasárnap gyalog utnak indult Zsidovin felé. Utközben egy szekérrel találkozott, amelyen egy idősebb ember, asszony és két gyermek ült. Felkérkedett és beszélgetni kezdett. Elmondotta, hogy ő Zsidovinra megy, Popovici

Besszarábiába. Onnan gyalogszerral indultunk el.

Hat társam Bihar felé vette útját, én Crista Péter világosi gazdával errefelé jöttem. Crista a Bánságban elvált tőlem, hazament én pedig elmentem, hogy teljesítsem Popovici Péternek adott ígéretem és mint Popovici Péter Zsidovinra térjek haza.

Péterné keresi.

— Ki vagy te, kéri az asszony?

— Popovici Péter, most térek haza hadifogságból.

— Én Popovici Péterné vagyok, de te nem vagy az utam.

— De az vagyok. Tizenöt év nagy idő, megváltoztam.

Az asszony faggatni kezdte Filip Simont. Kikérdezi a legbizalmasabb családi dolgokról, elmond mindent Filip, hol laknak, a rokonságot, mindenkit névszerint nevez meg.

— De te még sem vagy Popovici

Péter, mert az uramnak vágott seb van az arcán.

Filip megtört, bevallotta, ő nem Popovici, azonban kérte, hogy az apóssal beszélhessen. Erről szó sem lehetett, feljelentették a csendőrségnek és Filip Simon így lett újból fogoly. Csalás miatt került az ügyészségre.

Hatezeröttszáz román és magyar hadifogoly egy táborban

Filip Simon hallgatja a titkár szavait, belebámul a levegőbe és megszólal:

— Pedig de sokan vannak ott.

Hatezeröttszáz. Csupa román és magyar fiú. Ott sinylódik, levél nem jön, levél nem megy, mi is csak akkor tudtuk meg, hogy szovjet uralom van, amikor szökésben voltunk.

Azoknak a bánságiaknak a nevét, akikkel egy teremben aludtam tudom. Ime: Müller János Szkulya, Gáll András, Pop János, Hack Mátyás, Weisz Miklós Vingáról, Duda János Nagyszentmiklósról, Hendre Ferenc és Florea Tivadar az aradmegyei Zarándról, Lakatos János Radna, Grecu János Facsád Zsurzs Antal Facsád, Heipel Mihály, Gáll Imre, Rostar Pál Nad-

rágról, Micu János Karánsebes, Danciu Vazul Ruszkabánya, Farkas Gusztáv Aradmegyéből és Vormitag Péter a Bánságból. Azonkívül ezren és ezren, akiknek a nevét nem tudom.

És még sokan, akik a szomszédos bányatelepeken dolgoznak és akik nem mehetnek haza és nem adhatnak hírt.

Sokan, ezren, akik nem mehetnek haza és akik nem adhatnak hírt... Az emberiség megköveteli, hogy a román és magyar kormány erélyes akciót indítsanak és hozzák haza a még mindig raboskodó hadifoglyokat. A háboru után tizenöt évvel. Nem hallják, hogy a Dnyeszter felől mennyi sóhaj kél és mennyi fájdalom zug...?

Grósz Dezső

A Timisiana-ügy szereplőit tegnap délután újból kihallgatták

Oprea János, Arzenovici Gyula és Mérő Kezso ügyében Kolozsvárott — amint azt a Déli Hírlap már jelezte — teljes erővel megindult a részletes vizsgálat. Tegnap délelőtt Duna Gerő dr. vizsgálóbíró először Arzenovicit, utána pedig Mérő Rezsőt hallgatta ki. Mindketten az ellenük emelt vádakra vonatkozólag a következő egyöntetű kijelentést tették:

— Nem esaltunk, nem loptunk, a mi

személyünk távol állott a Timisiana összeomlásától, amelyet kizárólag a rossz gazdasági és pénzügyi viszonyok idéztek elő.

A vizsgálóbíró jegyzőkönyvbe foglalta a vallomásokot és azt is, hogy mindketten szabadlábra helyezését kérték. Tegnap ebéd után a vizsgálóbíró kiszállt a szanatóriumba, ahol Oprea Jánost ápolják. Oprea kihallgatásának első részében a Timisiana-

ügyre vonatkozólag tett részletes vallomást és kijelentéseiben utalt arra, hogy lelkiismeretesen vezette az intézetet, nem károsított meg senkit és a gazdasági dekonjunktura, a Timisiana vállalatának hirtelen bekövetkezett értékesökkenése idézte elő az intézet összeroppanását. Ami a gyilkossági kísérletet illeti, kijelentette, hogy amikor Popescu Péter törvényszéki tanácselnök kihirdette előtte letartóztatását, elvesztette ítélőképességét. Pillanatnyi kétségbeesés vett rajta erőt és előrántotta revolverét. Nem akart senkit meggyilkolni, magával akart végezni. A vizsgálóbíró tegnap különben több temesvári tanunak küldött kihallgatás végett idézést.

Komitácsik

ujból betörték Dobrudzsába

Szilisztriából jelentik, hogy az elmúlt éjjel egy komitácsibanda ismét betört Dobrudzsába. A komitácsik meg akarták magukat bosszulni, mert egy hét előtt eszközölt támadásuk alkalmával az egyik komitácsit Petrica káplár agyonlőtte. Éjjel tizenegy órakor váratlanul betörték román területre és golyózáport indítottak a román telepesek háza ellen. A határőrök, csendőrök és a telepesek üldözöbe vették a komitácsikat. Valóságos ütközet fejlődött ki a két szembenálló tábor között. A komitácsiknak az éjleple alatt sikerült bolgár területre menekülniök. Közben egy golyó megölte Sarbu Nisztor csendőrt. Dobrudzsában az újabb komitácsis betörés miatt nagy az izgalom a lakosság körében és a kormánytól erélyes intézkedéseket sürgetnek a betörések ellen.

A szerelem

bűnre csábította és szeretője kedvéért lopott

A szerelem vitte bűnre Boculia Mária huszonöt éves cselédleányt, aki lopás miatt került a gyárvárosi rendőrségre. Igénytelen, csunya kis nő Boculia Mária, aki remegve áll Velici Koriolán gyárvárosi rendőrfőnök előtt és sirva mondja, hogy a lopásokat szerelemből követte el. Haunold János gyárvárosi kocsmárosnál volt a leány alkalmazva és itt megismerkedett Stetz László huszonkét éves fiatalemberrel, aki jelenleg Bukarest mellett szolgál mint katona. Csakhamar szerelmes lett a legénybe, aki látszólag szintén viszonzta érzelmeit. Azonban mindegyre pénz kellett a legénynek és ezért a leány először minden megtakarított pénzét neki adta, majd amikor az elfogyott, lovagja felbujtására lopni kezdett. Először kisebb-nagyobb összegeket lopott gazdájától, majd amikor Stetz még többet kért, ellopta Haunold briliánsokkal kirakott aranyóráját. Haunoldék még csak nem is gyánították, hogy ki lehet a ház szarkája és ezért feljelentést tettek a gyárvárosi rendőrségen, ahol hamarosan kinyomozták, hogy a tolvaj Boculia Mária. A leány azonnal beismerte a sorozatos lopásokat. A megtévedt cselédleányt átkísérték az ügyészségre, míg a felbujtó katona ellen szintén megindítják az eljárást.

HIREK

Semmi sem új

A nap alatt ezt bizonyítja az a körülmény, hogy Angliában az ifjú Lady-k és Miss-ek ismét tovább mentek egy lépéssel és a cigarettát felesérték pipával. A legújabb divathobort Angliában pipa a női szájban. A bárókban zsurokon és más nyilvános helyeken kurtaszere ru matrózpipa fityeg a ruszos női ajkak között és abból úgy az ifjú mint idősebb hölgyek bodor füst felhőket eregetnek. Ma már nem is divatos az a hölgy aki cigarettát szív, a sikk mekköveteli a bagó illatos pipát. Az angol polgár és a sajtója természetesen kétségbe van esve azért, mert a dohányzás szoknyát még valahogy elnézte, mert el kellett neznie, de a pipa ellen már ad az harcot hirdetnek. Az egyik angol lap szintén pipaellenes megemlíti, hogy évtizedekkel ezelőtt egy előkelő angol úrhölgy estélyt adott, melyre az angol királyi pár is bejelentette részvételét. Már együtt volt a társaság amikor hatalmas megdöbbenést váltott ki az a körülmény, hogy a terem egyik sarkában az argentin követ ifjú felesége szivarra gyújtott. A királyi pár érkezését peréről perere vártak és érthető, hogy az estélyt adó hölgy végül is kénytelen volt a botrány elkerülése végett felkérni a dohányszívó hölgyet, hogy a szivarozástól tekintsen el. A követ nyomában eltávozott és az esetből kifolyólag súlyos diplomáciai affér támadt a két állam között. Ez azonban tegnap már az angol úrhölgyek nem is szivaroznak, hanem pipáznak. A harc tehát folyik és az angol hölgyek is bepipálnak. Amíg meg nem unják, mert lehet, hogy rövidesen a bagozásra térnek át.

Komjátás

Az angol királyi pár is bejelentette részvételét. Már együtt volt a társaság amikor hatalmas megdöbbenést váltott ki az a körülmény, hogy a terem egyik sarkában az argentin követ ifjú felesége szivarra gyújtott. A királyi pár érkezését peréről perere vártak és érthető, hogy az estélyt adó hölgy végül is kénytelen volt a botrány elkerülése végett felkérni a dohányszívó hölgyet, hogy a szivarozástól tekintsen el. A követ nyomában eltávozott és az esetből kifolyólag súlyos diplomáciai affér támadt a két állam között. Ez azonban tegnap már az angol úrhölgyek nem is szivaroznak, hanem pipáznak. A harc tehát folyik és az angol hölgyek is bepipálnak. Amíg meg nem unják, mert lehet, hogy rövidesen a bagozásra térnek át.

Mellette

Az angol királyi pár is bejelentette részvételét. Már együtt volt a társaság amikor hatalmas megdöbbenést váltott ki az a körülmény, hogy a terem egyik sarkában az argentin követ ifjú felesége szivarra gyújtott. A királyi pár érkezését peréről perere vártak és érthető, hogy az estélyt adó hölgy végül is kénytelen volt a botrány elkerülése végett felkérni a dohányszívó hölgyet, hogy a szivarozástól tekintsen el. A követ nyomában eltávozott és az esetből kifolyólag súlyos diplomáciai affér támadt a két állam között. Ez azonban tegnap már az angol úrhölgyek nem is szivaroznak, hanem pipáznak. A harc tehát folyik és az angol hölgyek is bepipálnak. Amíg meg nem unják, mert lehet, hogy rövidesen a bagozásra térnek át.

A püspök Kolozsvárott

Az angol királyi pár is bejelentette részvételét. Már együtt volt a társaság amikor hatalmas megdöbbenést váltott ki az a körülmény, hogy a terem egyik sarkában az argentin követ ifjú felesége szivarra gyújtott. A királyi pár érkezését peréről perere vártak és érthető, hogy az estélyt adó hölgy végül is kénytelen volt a botrány elkerülése végett felkérni a dohányszívó hölgyet, hogy a szivarozástól tekintsen el. A követ nyomában eltávozott és az esetből kifolyólag súlyos diplomáciai affér támadt a két állam között. Ez azonban tegnap már az angol úrhölgyek nem is szivaroznak, hanem pipáznak. A harc tehát folyik és az angol hölgyek is bepipálnak. Amíg meg nem unják, mert lehet, hogy rövidesen a bagozásra térnek át.

A helyettes kormányzó kabinetfőnöke

Az angol királyi pár is bejelentette részvételét. Már együtt volt a társaság amikor hatalmas megdöbbenést váltott ki az a körülmény, hogy a terem egyik sarkában az argentin követ ifjú felesége szivarra gyújtott. A királyi pár érkezését peréről perere vártak és érthető, hogy az estélyt adó hölgy végül is kénytelen volt a botrány elkerülése végett felkérni a dohányszívó hölgyet, hogy a szivarozástól tekintsen el. A követ nyomában eltávozott és az esetből kifolyólag súlyos diplomáciai affér támadt a két állam között. Ez azonban tegnap már az angol úrhölgyek nem is szivaroznak, hanem pipáznak. A harc tehát folyik és az angol hölgyek is bepipálnak. Amíg meg nem unják, mert lehet, hogy rövidesen a bagozásra térnek át.

A lugosi polgármester hivatalában

Az angol királyi pár is bejelentette részvételét. Már együtt volt a társaság amikor hatalmas megdöbbenést váltott ki az a körülmény, hogy a terem egyik sarkában az argentin követ ifjú felesége szivarra gyújtott. A királyi pár érkezését peréről perere vártak és érthető, hogy az estélyt adó hölgy végül is kénytelen volt a botrány elkerülése végett felkérni a dohányszívó hölgyet, hogy a szivarozástól tekintsen el. A követ nyomában eltávozott és az esetből kifolyólag súlyos diplomáciai affér támadt a két állam között. Ez azonban tegnap már az angol úrhölgyek nem is szivaroznak, hanem pipáznak. A harc tehát folyik és az angol hölgyek is bepipálnak. Amíg meg nem unják, mert lehet, hogy rövidesen a bagozásra térnek át.

Beifolyás lopások egy temesvári ékszerésnél

Az angol királyi pár is bejelentette részvételét. Már együtt volt a társaság amikor hatalmas megdöbbenést váltott ki az a körülmény, hogy a terem egyik sarkában az argentin követ ifjú felesége szivarra gyújtott. A királyi pár érkezését peréről perere vártak és érthető, hogy az estélyt adó hölgy végül is kénytelen volt a botrány elkerülése végett felkérni a dohányszívó hölgyet, hogy a szivarozástól tekintsen el. A követ nyomában eltávozott és az esetből kifolyólag súlyos diplomáciai affér támadt a két állam között. Ez azonban tegnap már az angol úrhölgyek nem is szivaroznak, hanem pipáznak. A harc tehát folyik és az angol hölgyek is bepipálnak. Amíg meg nem unják, mert lehet, hogy rövidesen a bagozásra térnek át.

Kutyarazzia Temesvárott

Hajsza indul az adóeltitkoló kutyák után, mert megcsappant a kutyajövedelem

A kutya hűséges háziállat, szereti a gazdáját és őrzi a házat. Sok még különböző ügyességet is tud: fog pozkot, két lábon jár, botot ugrik át. De a legkunsztosabb kutya sem tud egyet: adót fizetni. Ezt már a gazdájának kell helyette megtenni. Aki pedig ezt elmulasztja, vagy az adózás alól úgy akar menekülni, hogy a kutyáját nem jelenti be, azt szigorúan megbüntetik. A város pénzügyi osztályának időről időre kutyajelentést végeztek, amikor a városi adóhivatalok ügynökei végigjárnak minden házat és minden lakást. Ilyenkor ellenőrzik a náluk levő listákból, hogy minden kutya, amelyet megjelöltak, be van-e jelenteve. Ezen a héten ismét lesz ilyen ellenőrzés, amit annál is inkább lelkiismeretesen végeznek, mivel az ellenőrzésnek behajtható büntetéspénzekből külön jutalom jár. A múlt esztendőben kétszáz ezer leinél több büntetés folyt be ezen a címen és volt olyan adóhivatali

tisztviselő, aki egymaga huszezer leinyi jutalmat kapott. Temesvárott ötezer és néhány kutya van bejelentve. Az ezekre kivetett adó végösszege négyszázkilencvenezer lei erre az évre. A házörző kutya után az adó évente harminc lei, a vadászkutya és lukszuseb adója százöt-öt száz leiiig terjed. Az elmúlt évben azonban sokkal több kutya volt bejelentve, mint ez idén és a kutyaadó is jóval magasabb volt. A városnál abban a hiszemben vannak, hogy a nehéz gazdasági viszonyok következtében számos ebtulajdonos meg akarja takarítani az ebadót és kutyáját nem jelentette be. Éppen ezért intézkedés történt, hogy az ellenőrzést sokkal szigorubbán végezzék, mint tavaly. Remélik, hogy a behajtható büntetéspénzek végösszege felülmulja a negyed millió leit. Hozzávetőleges becslés szerint Temesvárott ezeröt-száz-kétezer kutya van, amelyet gazdája nem jelentett be.

Az időjárás

Az időjárás tegnap még mindig hűvös volt és az éjszaka déli órákban melegebbé vált. Dél két órakor a hőmérő huszonhárom Celsius fokot jelezett. A meteorológiai intézet jelentése szerint tulnyomóan degeszt idő várható, amikor a hőmérséklet

Fényképező

Készülékek és anyagok gyártása Erdőhívás, másolások szakszerűen. Kecskeméti - cég

Uj ügyvédjelöltek

Az angol királyi pár is bejelentette részvételét. Már együtt volt a társaság amikor hatalmas megdöbbenést váltott ki az a körülmény, hogy a terem egyik sarkában az argentin követ ifjú felesége szivarra gyújtott. A királyi pár érkezését peréről perere vártak és érthető, hogy az estélyt adó hölgy végül is kénytelen volt a botrány elkerülése végett felkérni a dohányszívó hölgyet, hogy a szivarozástól tekintsen el. A követ nyomában eltávozott és az esetből kifolyólag súlyos diplomáciai affér támadt a két állam között. Ez azonban tegnap már az angol úrhölgyek nem is szivaroznak, hanem pipáznak. A harc tehát folyik és az angol hölgyek is bepipálnak. Amíg meg nem unják, mert lehet, hogy rövidesen a bagozásra térnek át.

Angol vendégek Temesvárott

Az angol királyi pár is bejelentette részvételét. Már együtt volt a társaság amikor hatalmas megdöbbenést váltott ki az a körülmény, hogy a terem egyik sarkában az argentin követ ifjú felesége szivarra gyújtott. A királyi pár érkezését peréről perere vártak és érthető, hogy az estélyt adó hölgy végül is kénytelen volt a botrány elkerülése végett felkérni a dohányszívó hölgyet, hogy a szivarozástól tekintsen el. A követ nyomában eltávozott és az esetből kifolyólag súlyos diplomáciai affér támadt a két állam között. Ez azonban tegnap már az angol úrhölgyek nem is szivaroznak, hanem pipáznak. A harc tehát folyik és az angol hölgyek is bepipálnak. Amíg meg nem unják, mert lehet, hogy rövidesen a bagozásra térnek át.

SZEP LEANYOK

Az angol királyi pár is bejelentette részvételét. Már együtt volt a társaság amikor hatalmas megdöbbenést váltott ki az a körülmény, hogy a terem egyik sarkában az argentin követ ifjú felesége szivarra gyújtott. A királyi pár érkezését peréről perere vártak és érthető, hogy az estélyt adó hölgy végül is kénytelen volt a botrány elkerülése végett felkérni a dohányszívó hölgyet, hogy a szivarozástól tekintsen el. A követ nyomában eltávozott és az esetből kifolyólag súlyos diplomáciai affér támadt a két állam között. Ez azonban tegnap már az angol úrhölgyek nem is szivaroznak, hanem pipáznak. A harc tehát folyik és az angol hölgyek is bepipálnak. Amíg meg nem unják, mert lehet, hogy rövidesen a bagozásra térnek át.

Argentina, Brazília és Uruguay ba

Az angol királyi pár is bejelentette részvételét. Már együtt volt a társaság amikor hatalmas megdöbbenést váltott ki az a körülmény, hogy a terem egyik sarkában az argentin követ ifjú felesége szivarra gyújtott. A királyi pár érkezését peréről perere vártak és érthető, hogy az estélyt adó hölgy végül is kénytelen volt a botrány elkerülése végett felkérni a dohányszívó hölgyet, hogy a szivarozástól tekintsen el. A követ nyomában eltávozott és az esetből kifolyólag súlyos diplomáciai affér támadt a két állam között. Ez azonban tegnap már az angol úrhölgyek nem is szivaroznak, hanem pipáznak. A harc tehát folyik és az angol hölgyek is bepipálnak. Amíg meg nem unják, mert lehet, hogy rövidesen a bagozásra térnek át.

Központ, Timisoara, Str. I. C. Bratianu 6

Az angol királyi pár is bejelentette részvételét. Már együtt volt a társaság amikor hatalmas megdöbbenést váltott ki az a körülmény, hogy a terem egyik sarkában az argentin követ ifjú felesége szivarra gyújtott. A királyi pár érkezését peréről perere vártak és érthető, hogy az estélyt adó hölgy végül is kénytelen volt a botrány elkerülése végett felkérni a dohányszívó hölgyet, hogy a szivarozástól tekintsen el. A követ nyomában eltávozott és az esetből kifolyólag súlyos diplomáciai affér támadt a két állam között. Ez azonban tegnap már az angol úrhölgyek nem is szivaroznak, hanem pipáznak. A harc tehát folyik és az angol hölgyek is bepipálnak. Amíg meg nem unják, mert lehet, hogy rövidesen a bagozásra térnek át.

A budapesti tüntetés ügyében

A vizsgálat során megállapították, hogy számos tüntetőnél nemesak revolver és bokszer, hanem nagyobb összeg pénz is volt. Az illetők azt vallották, hogy a pénzt egy jólöltözött idősebb férfitől kapták, aki kis korezmákban azzal fogadta föl őket, hogyha a tüntetés alkalmával teljesítik utasításait és rendezarást okoznak, később még nagyobb jutalmat is kapnak. A rendőrség most keresi ezt az ismeretlen férfit. A salétrom európai bemutatkozása százéves centennáriumát ünnepli. Ma este semmi sem hinné, hogy annak idején milyen nagy dolog volt a salétrom megjelenése Európában. Majdnem mindenki lelkébe Anglia és Amerika között. A salétromot, ezt az iparra oly nagy fontosságú vegyszert, Haenke Tadé fedezte fel, akit 1817-ben megismergettek, mert sehogysem akart belegyezni abba, hogy felfedezése az általa gyűlölt Európába is átkerüljön. Haenke IV. Carlos spanyol király botanikusává lett és ő kérte a királytól a megengedést, hogy Délamerikába vándoroljon. Az amerikai szabadságharc idején a felkelők félremagyarázták magatartását és fogságba vetették. A salétromot néhány hónap múlva holtan találták meg. Allitolag európai ügynökök megkeresték és megölték. A salétromot Európába az első alkalommal 1817-ben hozták be. A salétromot az első alkalommal 1817-ben hozták be. A salétromot az első alkalommal 1817-ben hozták be.

Vizum 60 lei
Vasuti bérlet 100 lei
 Str. I. Vacarescu 28
Herzlnél,
 (Bem-utca)
 Telefon 1604. Utlevélügyekben díjmentes felvilágosítás. Legrégibb, legmegbízhatóbb iroda.

Nicoara ügyvéd temetése. Tegnap ment végbe nagy gyászpompakeretében Nicoara Kornél dr. ügyvéd temetése. A Dóm-tér 4. számú gyászház előtt nagyszámú közönség gyülekezett. Megjelentek Marta Sándor dr. táblai főelnök vezetésével a bíróságok, valamint Mercea Viktor dr. dékán vezetésével az ügyvédi kamara. A város Balta Koriolán dr. polgármestere és Sagoviei Sámuel dr. főjegyző képviselték. A bánsági parlamenti tagok képviselőiben Muth Gáspár dr. szenátor és Baran Koriolán dr. képviselő jelentek meg. Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság, amelynek az elhunyt igazgatósági tagja volt, Heller, Szana és Frank igazgatókkal képviseltette magát. A beszerzési szerződést Tiucra Patri dr. főesperes végezte. A holttestet délután Lippára, az elhunyt szülő városába szállították és ott helyezték örök nyugalomra.

Uj kályhák
 állítása
falburkolások
 és mindennemű javítások szakszerűen és jutányosan készülő.
TORDAI és FARKAS
 cserépkályhák kerámiaárak raktár.
 Temesvár, Bulv. Car (Hunyadi-ut) 18
 telefon: 2-38.

Radikális eszköz. Pekingben postatisztviselők már hónapok óta hiába kértek fizetésemelést. Erre aztán egy szép napon elrabolták Mixton angol postaügyi főbiztost, akit ismeretlen helyre szállítottak. Kijelentették, hogy előbb nem engedik szabadon, amíg a kért fizetésemelést nem kapják. Mixton azonban fogságban maga is tárgyal a tisztviselőkkel és megígérte, hogy kivánságaikat teljesíteni fogja. Erre szabadon engedték.

Bachmann-jazz a Dunapalotán. Amelyet eddig csak a rádióból ismertünk, szombat estétől kezdve a Lido Tavernában játsza a legújabb slágereket.
 Agyonlöttek egy javítóintézet szökött fiút. Königsbergből jelentették, hogy a heilsbergi javítóintézetben elszökött egy huszonegy esztendőes suhanc, aki kiszabadulásáig már csak néhány kilométerre volt hátra, társait sztrájkra uszította. A javítóintézet hatvan növendéke abbahagyta a munkát és zajongni kezdett. Rendőröket hívtak, akik dühöngőket megfokozták, a vezetőket pedig letartóztatták. Mikor a talember fogházba vitték, az fiúnak eredt és többszöri felszólításra sem állott meg. A rendőrök utána tek és az egyik golyó halálra találta.

ALLANDÓAN LÁTHATÓK a Hiriap szépségversenyének díjai Tillschneider-féle bórdízműau kedés kirakatában (Belváros, Reál-utca, szemben a katonai parauca sárgal).

MINDENKI RÉSZT VEHET a Híradó szépségversenyén, melyet bányási leányok között rendezünk. A döntés nem nyilvános felvonulás, hanem szavazólapokkal fényképek alapján történik, melyeket Roth László fotóműtermében teljesen díjmentesen készítenek. Minden tizenöt és huszonegy év közötti leány siessen levélatni magát.

A nagykomlói mérgezés ügye. Schiffmann Ferenc nagykomlói gyógyszerész ellen, a gyógyszer-tárában történt tömegmérgezésből kifolyólag, a temesvári ügyészség letartóztatási indítványt tett a vizsgálóbíróknak. A vizsgálóbíró azonban, mint ismeretes, az ügyészség indítványát elvetette és Schiffmann szabadlábon maradt. Az ügyészség, a vizsgálóbíró döntését meglebbeszte a törvényszékhez, amely tegnap a vizsgálóbíró döntését megerősítette és így Schiffmann Ferenc továbbra is szabadlábon marad.

Gyermekparadisom, boldog gyermekek otthona Bresl er francia és román ovodája, ahol testileg és szellemileg nevelkednek a gyermekek és játék közben tökéletesen elsajátítják a francia nyelvet. Jelentkezni naponta lehet: Belváros, Lenau tér 1. (Eisenstädter-ház) első emelet.

A völegény az anyakönyvvezető előtt gondolta meg magát. Erdekes jelenet játszódott le tegnap az aradi poigármesteri hivatalban, ahol egy régebben bejelentett házasságot kiegészítettek éppen megkötni, amikor a völegény hirtelen kijelentette, hogy meggondolta magát és nem esküszik. Természetesen a kijelentés nagy konsternáció váltott ki és a menyasszony sirni kezdett, míg a teremben levők kapacitáltak a völegényt az esküvő megtartására. A völegény erre hajlandónak mutatkozott azzal a kijelentéssel, hogy akkor az anyakönyvvezetőtől egyenesen ügyvédhez megy a válóper beadása miatt. Hosszas tárgyalás után a völegény mégis megadta magát és az anyakönyvvezető erre sietve elvégezte a szükséges formalitásokat.

Atköltségköltségi hírdetés. A „Foncia-Agricola” Általános Biztosító Részvénytársaság irodahelyiségét Timisoara I. Strada Eugen de Savoya 5. számról Timisoara I., Boulevardul Regele Ferdinand (Lloyd-sor) 9. sz. I. emelet alá helyezte át.

Városi utcából közlegelő. A józsefvárosi Eötvös-utca nem volt a város legtisztább utcája. Most azonban még úgy sem lehet, mióta legelő lett az utcából. Az Eötvös utca lakói ugyanis arról panaszkodnak, hogy disznókat, libákat, pulykákat legeltetnek az utcán. A pulykák nemesak, hogy bepiszkítják az utcát, de férgeseket is elszórják úgy, hogy a kétségbeesett szülők egyre-másra találnak gyermekeiken szárnyasoktól származó férgeseket. Az utca lakói, az utcán való legeltetés beszüntetése végett, jogos panaszuikkal, a rendőrséghez fordultak, ahol ígéretet kaptak a tarthatatlan helyzet megszüntetésére.

A volt ellenséges államok attaséi a francia hadgyakorlatokon. Lotharin giában most kezdődtek meg a francia őszi hadgyakorlatok. A külföldi katonai attasék Nancyban vannak elszállásolva és onnan járnak ki a hadgyakorlatokra. A volt ellenséges államok közül Magyarország, Bulgária és Törökország is elküldtek katonai attaséikat, akik mint megfigyelők vesznek részt a hadgyakorlatokon.

A hetvenegy éves erőszakos udvarlót megölte a férjét szerető menyecske

Csikortás József fibisi gazdálkodó a legnagyobb szeretetben élt feleségével és két kislival. A nehéz gazdasági helyzet azonban Csikortás kezéből is kivette a munkát, mire a férfi, hogy családjának megélhetését biztosítsa, kivándorolt Amerikába. Az itthon hagyott menyecske többet szemelt vetettek, köztük az öreg, hetvenegy éves Copilas János is. Látna, hogy minden udvarlása hiábavaló, Csikortás Józsefnek öccse nevében levelet küldött, melyben arról értesíti, hogy felesége hűtlen hozzá és az egyik falubeli gazdával lépett közös háztartásba. A levél után a férfi beszűntette a levél és pénzküldeményeit. Copilas János felhasználva a férj hallgatását, most már különböző fenyegetésekkel

akarta magához kényszeríteni az asszonyt. Mikor ez sem használt, egy éjjel be akart törni az asszony lakásába. Miután többszöri elutasítás után sem távozott, az asszony baltát vett magához, az öreg embert beengedte és a baltával többször a fejére sujtott. Copilas menekült, az asszony utólérte és végzett vele. Reggel az asszonyt letartóztatták, aki kihallgatásakor azzal védekezett, hogy a férje iránti szeretete miatt gyilkolt. A temesvári törvényszék tegnapi tárgyalásán az enyhítő körülmények figyelembe vételével, Csikortás Julianát egy és fél évi börtönre ítélte. Az ítélet ellen a vádlott asszony felebezett, akit a táblai tárgyalásig szabadlábra helyeztek.

ELDÖNTETLEN VOLT A KADIMA-HAJDUK MÉRKÖZÉS. Tegnap délután volt a Kadima-Hajduk selejtező mérkőzés a TMTE-pályán, mely a közönség kizárása mellett folyt le. A mérkőzésre hétköznapi miatt mindkét csapat több tartalékkal állt föl és a játék ennek következtében meglehetősen unalmas és unalmas volt. A mérkőzés folyamán a Kadima mindvégig fölényben volt és hogy az mégis döntetlenül 1:1 (1:0) arányban végződött, abban nem utolsó sorban a szerencsének volt része. A gólokat a Kadima részéről Markovics, míg a Hajduk részéről Golub IV. rugta.

Orvosi hír. Diel Lajos dr. sebész, nőorvos, a Bánáti Szanatórium igazgatója, szabadságáról visszaérkezett és rendeléseit újból megkezdte.

Alarcos banditák vakmerő rablótámadása. Kasselben tegnap nagy szenzációt keltett a Graf Zeppelin óriási léghajó megjelenése. Majdnem az egész város lakossága ott tolongott a repülőterem, hogy közelről lássa a léghajót. Ezt az alkalmat alarcos rablók arra használták föl, hogy az autóbustársaság közelében levő telepének pénztárhelyiségébe hatoljanak, ahonnan mindenki a Zeppelin elé ment és csak két tisztviselő tartzkodott ott. Ezeket revolverekkel arra kényszerítették a rablók, hogy kinyissák a vaspénztárt, amelyből nagyszögű bankjegyet kimarkoltak és azután elmenekültek. Később megállapították, hogy az alarcos rablók száma négyezer markát tett ki. A rablók kézrekerítésére megindult a nyomozás.

Reitzer Klári zongoratanárnő a zongoratanítást szeptember elején ismét megkezdte. Jelentkezés és megbeszélés délelőtt 11-től 12-ig és délután 4 óráig 7-ig. Józsefváros, Begabalsor 14. Telefon 124.

Ijjabb Cosma házassága. Ij. Cosma Aurél dr. ügyvéd és Pop Marioara, Pop Aron pénzügyi felügyelő leánya, szeptember hetedikén, vasárnap, délután hat órakor az erzsébetvárosi görög keleti templomban házasságot kötnek. Az egyházi esketést megelőzően a fiatal pár tegnap délután a temesvári anyakönyvi hivatalban polgári házasságot kötött. Az esketést Balta Koriolán dr. főpolgármester végezte, míg tanuként Cosma Aurél dr. volt miniszter, Ij. Cosma Aurél dr. nagybátyja és Ardelean Konstantin, a völegény mostohaapja szerepeltek.

Magyarország ártatlan a háború felidézésében. A Berliner Deutsches Theaterben most mutatják be Georg Wilhelm Müllernek 1914 című drámáját. A drámában történelmi alakok szerepelnek, többek között Bethmann-Hollweg, Berchtold gróf, Tisza István, Hötzendorff-Konrad báró és mások. A második felvonás Bécsben játszódik Berchtold gróf dolgozószobájában, ahol Tisza István az asztalra esap és úgy tiltakozik a háború ellen. A Berliner Zeitung am Mittag a Arabal kapcsolatosan azt írja, hogy Tisza szereplése a valóságban alapszik, mert mindig ellenezte a háborút és Magyarország a borzalmas tragédia felidézésében tiszta és ártatlan. Tisza Istvánt Paul Henckel ismert német színész személyesíti meg.

N.G. szemüvegek és orrcsipesek, minden izlés, minden arcfórmára és hivatali számára.
FRANZ TEJNOR & Co.
Temesvár ul., Kossuth-tér. Telefon 5-61

Magyar színelőadás Blaskovics-telepen. Az Országos Magyar Part Blaskovics-telepi tagozata szeptember hatodikán, szombaton este a Schneider-féle vendéglőben színelőadást rendez, amely alkalommal Csepreghy Ferenc Sarga csikó című népszínműve lesz műsoron. A darab szerepeit Vörös Mihály, Sakos Teruska, Tóth István, Bekay Veronka, Straussmann József, Majer János, Mihály Rezső, Blaha János, Koszig József, Gyöngyösi Berei, Kekez Olga, Kekez Emilia, Czéko Adel, Szilágyi Mihály, Alt Rezső, Hanusz Felix, Czéko Ferenc, Berger Benedek, Kekez Vidila és Pakay Vilmos játsszák. Az előadás kilenc órakor kezdődik, belépődíj huszoneg leibe kerül, gyermekeknek csak tíz leibe. Előadás után tánc lesz.

Königsheim igazgató meghalt. Königsheim Zsigmond az Elgiba villamosági részvénytársaság igazgatója, ötvenkilenc éves korában Temesvárott meghalt. Königsheim harmincöt év óta állott az AEG szolgálatában és annak különböző külföldi telepeit vezette. Néhány hónap előtt mint az Elgiba igazgatója — az AEG testvérvállalata — üzleti ügyeiben Temesvárra érkezett. Régi betegsége itt kiújult és hosszas sorvasztás után kioltotta életét. Holttestét valószínűleg Berlinbe szállítják és ott helyezik örök nyugalomra. Halálát felesége és két fia gyászolja.

Butor
hálo, ebédlők, uriszobák stb. butorok olcsón és kedvező részletfizetések mellett kaphatók
Kutty Rezső butorgyáros
Temesvár III., Dózsa-utca 4.

Ha szép akar lenni,
használgon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompu-dert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszer-tárában, a „Fekete Sas-hoz” Belváros, Szent György-tér

BRISTOL SZÁLLODA Budapest
legszebb pontján, a **DUNA-PARTON**
Uj vezetés mellett ajánlja:
Előkelő, patinás szállodájának gyönyörű szobáit a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő polgári áron
Egy ágyas utcai P. 10—16-ig
udvari 6—10
Két ágyas utcai dunaparti 24—40
Két ágyas utcai 20—24
udvari 15—18
A jobb szobák árai fürdőszobával értendő. Minden szobában hideg- és melegvíz, telefon és rádió.
ÉTTERMI ÁRAK:
Komplett reggeli: kávé v. tea v. kakao egy táljással, vajjal és jam-e l P. 1-20
Kitűnő ebéd v. vacsora P. 2-40
Kitűnő ebéd v. vacsora menü előtellel P. 4-
EZEN LAPRA
hivatkozással a szobaárakból külön engedmény. Szobarendelés lehetőleg 2-3 nappal előbb eszközölköd. Bristol szálloda szobáiból és terraszáról a leggyönyörűbb kilátás nyílik a Dunára és a budai hegyekre.

UJ KEDVEZMÉNY VÉNDÉGEINKNEK
Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott
20% kedvezményt szobárainkból
10% kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menü kivételével) módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a
MAGYAR RIR. OPERAHÁZ NEMZETI SZÍNHÁZ KAMARA SZÍNHÁZ
előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.
Park Szálloda BUDAPEST
szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kecsköltsége).

Tanonciskolai beiratások

A beiratások szeptember hó 1-6-ig eszközöltek és pedig: A fiu tanonciskolában d. u. 4-7-ig az egyes városrészekben levő iparos tanonciskolában. A leánytanonciskolában pedig d. u. 2-5-ig a Belvárosban a Str. Gen. Grigorescubeli elemi iskolában kötelesek az inasok beiratkozni. A külön rajztanfolyamra a beiratások szeptember hó 5-6-án lesznek d. u. 4 és 7 óra közt az állami ipariskolában.

A beiratás alkalmából kivétel nélkül minden inas 20 lei beiratási díjat fizet, míg a szükséges tankönyvek, író- és rajzeszközök beszerzéséről a tanmester köteles gondoskodni. A rendes előadások szeptember hó 10-én kezdődnek valamennyi tanonciskolában és szeptember hó 12-én a külön rajztanfolyamokon.

Felhívjuk az iparosok figyelmét arra, hogy az ipartestületnél a következő tankönyvek, író- és rajzeszközök kaphatók: Hittan, román, német, magyar és szerb kiadásban. Német olvasó az I. és II. oszt. részére. Román olvasó az előkészítő osztály részére. Továbbá rajzpapír, vonal. rajzpapír, radirgummi, rajzfesték, festék csésze, ecset, rajzszög és tus. Irka, diktandó, számtan, szépirás, tollszár, toll, ténfa, piros, kék és zöld színben, ítatospapír, számviteli papír és sorvezető.

Az elnökség.

Orsován új szövöde létesül. Orsován egy román-angol társaság szövödét állít fel, amelyben száznegyven szövöszeket helyeznek el. A lugosi kereskedelmi és ipartamara közbenjárta az érdekelteknek, hogy a szövödét Lugoson létesítsék, azonban azok nem tértek el eredeti elhatározásuktól és mégis Orsován létesítik a szövödét. Ezt azzal indokolták, hogy a kikötővárosban jobbak a munkásviszonyok és a szállítási lehetőségek. Orsován nagy örömet váltott ki a szövöde felállítása, mert Orsova tespedő kereskedelmi életébe az új ipari vállalkozás némi élénkséget hoz.

Kacagástól hangos a gyárvárosi Szarvas-kávéház kerthelyisége, ahol Váradi Aladár teljesen újjászervezett társulatával rendezi meg a vig. estélyeit. Szinre kerülnek a legújabb boházatok, tréfák, magán- és táncszámok. Mátray görlok egy teljesen újszerű táncrevűvel mutatnak be. Kezdeté este 10 órakor, belépődíj nincs. Reggelig nyitva.

Rendőrségi hírek. Rampu János nagyszákosi lakost a Nándor-téren ismeretlen tettesek az éjjel megtámadták és fejét betörték. — A 225. számú dévai autó a Gyárvárosban Czin-ter Julia hetvenöt éves asszonyt elütötte, aki könnyebb sérüléseket szenvedett. — Kecskés János Magyar-utcai lakos az éjjel Keveresán Traján erzsébetvárosi lakost verekedés közben hátbaszurta. — A vasuti rendőrség elfogta Brostianu Miklós és Radulescu János bukaresti lakosokat, akik ott számos visszaélést követtek el. — A 143. teherautó, melyet Fröh Emil vezetett, az aradi uton összeütközött Ketzler Stefánia belvárosi lakosnővel, aki kerékpáron haladt. A kerékpár darabokra tört.

A Déli Hírlap Budapesten állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII., Baross-tér 10.

Ragyogó fényben várja a Palace kávéház a szombat esti megnyitást

Akik a Lloyd-soron elhaladnak és a Palace kávéházba betekintenek, csodálkozó pillantással nézik a serény munkáskezek munkáját. Napról-napra mind erősebben bontakozik ki az újjáalakított Palace kávéház fénye és pompája. Scheer József, a Palace kávéház tulajdonosa a jelenlegi súlyos és válságos gazdasági helyzetben pazar bőkezűséggel áldoz, hogy kávéháza a nagy világvárosi kávéházakkal kerüljön egy sorba. Ezt a célját el is érte és őszinte elismerés illeti ezért az áldozatkészségért, mert a közönségnek második otthon nyújt. Kellemes és családias szórakozóhely lesz a Palace kávéház, amelynek átalakítási munkálatai már befejezésükhöz közelednek, hogy a velencei éjszakák káprázatos pompájában adja azt át szombaton, szeptember hatodikán, este a közönségnek. Az agilis tulajdonos a közönség kényelméről fokozott módon gondoskodik. A szombat esti megnyitót Scheer József külön meglepetésnek szánta.

Megalakul a temesvári értéktőzsde tanácsa is. Az árutőzsde tanácsának megalakulása után aktuális lett a temesvári értéktőzsde tanácsának megalakulása és az értéktőzsde működésének megkezdése. Valószínű, hogy az értéktőzsde működését még ebben a hónapban megkezdik. Az értéktőzsde elnöke Baltescu János dr. kamarai alelnök, az első alelnök Kubicek Oszkár vezérigazgató lesz, míg a második alelnöki tisztség betöltésére most folynak a kombinálások.

Régi büntetők. Farkas Antal vingai illetőségű fiatalember csak nemrég ülte le Nagyenyeden mint katonaszökevény egyévi büntetését és miután azt kitöltötte, Temesvárra toloncoiták. Itt aztán kiderült, hogy Farkas még 1925-ben a józsefvárosi tüzoltótoronyba betört és ezért a rendőrség elfogta, de a fogházból sikerült megszöknie. Farkast most az ügyész ségi fogházba vitték.

Székely est. A Bánsági Magyar Párt erzsébetvárosi tagozata szombaton, szeptember hatodikán, este kilenc órakor az erzsébetvárosi Novotny-féle vendéglőben a szegénysorsu magyar iskolásgyermek felruházása javára jótékony célú székely estélyt rendez, melynek keretében a Gloria Dalkör, Gyulay János dr., Ambrus S., Faragó Ilus, ifj. Kubán Endre, Czank László, Bakos László, Franzen Böske, Kubán Rózi és a Bánsági Magyar Közművelődési Egyesület műkedvelői gárdája szerepelnek. Konferál Kubán Endre szerkesztő. Előadás után tánc lesz.

A semmitűzés ítélete a knézi gyilkosság ügyében. Mann Péter jó módu knézi fiatalember felbujtotta Nicolici Illés nevezetű kocsisukat, hogy tegye el láb alól szerelmi vetélytársát, Eichert Miklóst. Nicolici azután belökötött Eichert Miklósba és veszekedés közben leszurta. A törvényszék annak idején Mann Pétert mint felbujtót egy évi, Nicolici Illést egy és fél évi börtönrre ítélte. Az ítéletábla a büntetést három-három évre emelte fel. Innen a semmitűzéshez felebeztek, amely most a tábla ítéletét megerősítette. A vádlottak védőjük által perújítási kérelmet adtak be a temesvári törvényszékhez.

Minden vacsorázó vendég sorsjegyet kap és mindenki nyer. Használóan nyernek azok a vendégek, akik italt fogyasztanak. Nem beszélve a serpentin hólabda csatáról, amely forró karneváli hangulatot teremt a megnyitó kávéházban, a tulajdonos nagy anyagi áldozatkészségét tanúsítja az a tény, hogy egy aranykarsattot ajándékoz annak a hölgynek, aki szombat éjjel a Miss Palace címet elnyeri. Ezen karsatt a hirneves Goldmann ékszergyárban készült. A Miss Palace választás éjjel egy órakor lesz és azon minden férfi résztvesz. Emellett számos meglepetést tartogat a tulajdonos a szombat esti ünnepélyes és diszes megnyitó számára. A zenét Monyádi Lóvay jazz-zenekar szolgáltatja, amelynek Balogh Bandi az énekes primása. Érdekes ujtás a kávéházban, hogy erre a célra elkülönített parketten minden este tánc lesz. A szombat esti megnyitó késsen várja a közönséget s asztalokat a tulajdonosnál lehet foglalni.

Egy esztendei kulturmunka. Most van egy esztendeje annak, hogy a Magyar Párt Besseney-telepi tagozatának műkedvelői gárdája megalakult. A műkedvelői csoport, amely rövid fennállása óta számos nagy sikert ért el, vasárnap nagy ünnepség keretében üli meg az évfordulót. Délelőtt tizenegy órakor diszközgyűlés lesz, délután pedig népünnepélyt rendeznek. Este a Hegedüs-féle vendéglőben műsoros előadást tartanak, amelyen mint vendég a Kisodai Magyar Dalárda is szerepel. Az ünnepi beszédet Kubán Endre, a műkedvelői csoport dízelnöke mondja. A műsoron a Fehér róza, A papa vizsgálják, a Báróné tekintetes asszony című egyfelvonásosok, továbbá különböző magánszámok, énekek és táncok szerepelnek.

Lugosi iskolaigazgató és iskolaszolga rágalmazási pere. Costescu Péter nyugalmazott lugosi elemi iskolai igazgató büntető feljelentést tett Balan János volt iskolaszolga, jelenlegi lugosi levélkihordó, valamint Mihut Ágost iskolaigazgató ellen. A feljelentés szerint Balan öt különböző szabálytalanságokkal vádolta, többek között, hogy kétezer lei iskolapénzt jogtalanul megtartott, míg Mihut a Balan által róla forgalomba hozott rágalmazat tovább mondotta. A lugosi büntető járásbírósg tegnapra tüzte ki az ügyben a tárgyalást, azonban az időközben kiadott amnesztia törvény alapján az eljárást megszüntette.

Husz százalék kedvezmény jár a Déli Hírlap minden előfizetőjének és olvasójának, aki óráját, vagy kronométerét Földessy Kálmán kronométerkészítőnél megjavíthatja. Földessy nevét a határokon túl is a legelőnyösebben ismerik, mint olyan emberét, aki nem mestere, hanem művésze szakmájának. Sikerült vele megállapodást létesítenünk, hogy aki a Déli Hírlap szelvényével nála jelentkezik, az a megállapított árból husz százalék kedvezményben részesül. Ilyen szelvények korlátlan mennyiségben állanak rendelkezésre előfizetőinknek és olvasóinknak a Déli Hírlap kiadóhivatalában. Minden egyes óra javításához külön utalványt adunk, mert csak így vehető igénybe a kedvezmény.

Vágja ki!!!

A fényképeket kiállítjuk és a közönség dönti el az alábbi szavazólappal, hogy kit tart a legszebbnek.

A Déli Hírlap szépségversenye

Szavazójegy

A legszebb temesvári leány:

A Déli Hírlap szépségversenye

Igazolójegy

(melynek alapján Róth László fotóműterme (Lloyd-sor 3. sz.)

kisasszonyról ingyen művészi felvételt készít.

A szavazólappokat kérjük a Déli Hírlap kiadóhivatalában (Temesvár, Szentgyörgy-tér 4) leadni vagy beküldeni.

A legszebb bakfisok részére eddig a következő díjak állanak rendelkezésre:

Babesányi Ferenc, esemegekereskedés, Szentgyörgy-tér: zsardinettós kosár.

Dénes és Pollák női divatáruház, Gyárváros és Belváros, Merczy-utca: Crépe de chine, ruhára való.

Elbe harisnyaház, Józsefváros, Kossuth Lajos-utca 21: 3 pár „Elbe“ tiszta selyemharisnya.

Galambos Béla papirkereskedő, Hunyadi-utca 1: íróasztali készlet.

Gea-Krayer, drogeria, Szentgyörgy-tér: pipere-doboz.

Kandia csokoládégyár: doboz csokoládé bonbon.

„Kézimunkaszalón“, Józsefváros, Bem-utca 13: Kézimunka.

„Norma“ technikai vállalat Szentgyörgy-tér: asztali villanylámpa.

Recta optikai és fényképészeti szaküzlet, Belváros, Hunyadi-utca: egy fényképező gép.

Reichenbach Sándor ékszerész, Szentgyörgy-tér 4 (Déli Hírlap mellett): arany karkötő óra.

Schlosser Gyula keramikus, Fürdő-utca 9: disztárgy.

Szánthó László szobrász, Király-utca 11: faragott asztali gyertyatartó.

Weiss si Comp kézimunkakereskedés, Börze-utca 1: három darab kézimunka.

Wohlstein Lipót porcelánkereskedő, Szentgyörgy-tér: kristályváza.

Az első díjat nem a Déli Hírlap határozza meg, hanem maga a legtöbb szavazatot kapott bakfis, aki maga fogja magának a sok ajándék közül kiválasztani azt, amelyik legjobban tetszik neki. Azok a bakfisok, akik utána a legtöbb szavazatot kapják, ugyancsak maguk választják ki a helyezések sorrendjében emlékdíjaikat.

Jelentkezzen!

Faur Liviusz:

A halódó ipart kormánybiztosi kiküldetés egyedül nem támasztja fel, hanem az államnak kell munkaalkalmakat teremteni

Nem lehet elsiklani Faur Liviusz, a kormányzóság iparügyi igazgatójának legújabb kormánybízottaságát felett. Megirtuk, hogy Faur Liviusznak feladatává tette a kormány, kutassa, mik az okai az erdélyi és bánági kisipar hanyatlásának. Nem lehet elsiklani, mert ez a megbízás ezer és ezer megismerési életlehetőségének további feltételeit óhajtja megadni és biztosítani. A kormány végre elszármélt, hogy Erdélyben és a Bánágban azoknak az érdekében is kell valamit tenni, akiknek adóanijáiból tevődik össze az államháztartás pénze. Faur Liviusz közzétett kijelentései teljes egészükben rávilágítanak a jelenlegi szomorú helyzetre.

— A kormány átlátta, — kezdi zavart Faur Liviusz — hogy az ipar, kisipar és a kézműipar rossz helyzetben van és látja azt is, hogy egy nem mehet tovább. A kormány átlátta, hogy a mezőgazdaság támogatása mellett — annak ellenére, hogy hangsúlyozni szeretjük agrárállam mivoltunkat, — valamit végre tenni kell az ipar érdekében is, mert évről-évre kevesebb az adóalany és az egykor híres erdélyi és bánági ipar veszendőségre van ítélve.

Napról-napra tömegesen adják vissza az iparengedélyeket, üzemek, gyárak megszűnnek, vagy szüneteltetik a munkát, az ipar, kisipar és kézműipar a tönk szélére jutott. A bajokat orvosolni kell. Rám hárul a nehéz feladat, hogy a közismert bajokon kívül mindazt összegyűjtsem, ami az ipari és kisipari válság okozója.

— Szeptember közepén kezdem meg a munkámat és hangsúlyoznom kell, hogy az ipari válság okainak kutatásában elsősorban a kisipar és a kézműipar az, amelyek sorsát a kormány elsősorban a szívében viseli.

A Bánágban minden egyes járási székhelyen meghallgatom a panaszokat, Erdélyben pedig az ipari gócpontok iparosait hívom össze gyűlésre és meghallgatom őket.

Az ipari válság leküzdésére megoldást kell találnunk, hogy a normális helyzetet visszaállíthassuk. A megoldási módok; a kormány szubvenciója, olcsó kisipari kölcsönök és megrendelések. Fityelelemmel leszek arra, kik azok a kisiparosok, akik a fokozatos támogatást kiérdemlik, főleg kiknél van meg a lehetőség, hogy üzemüket fejlesszék. És van még egy nagyon fontos kérdés. Tény, hogy az egykor híres erdélyi és bánági háziipar hanyatlik. Csak hallomásból ismerjük már a híres torontáli házi szőnyeget és bánffyhungyadi varrótás dolgokat.

A magam részéről odahatok, hogy a kormány létesítsen háziipari központokat. Ezzel egész vidékek munkanélküliségét küzdjük le.

És azt hiszi igazgató ur, hogy a jelenlegi válságos gazdasági hely-

zetben szubvenció, olcsó kölcsön és megannyi más esetleges kormánytámogatás segít, — kérdeztük.

— Nem. Hiába itt minden támogatás, ha a kormány más oldalról nem nyúl erélyesen a kérdésbe. Hiába ad a kormány kölcsönt, azt a fogyasztási krízis további tartama alatt az iparos feléli. Ezzel tehát nem segítünk a helyzetben. Igazi támogatás, ha az állam munkaalkalmat ad. Az állam építessen.

Az állam adjon köz munkát.

Készüljenek vasutak, hidak, iskolák és bármilyen fajta közmunka, mert ez a gazdasági krízis egyedüli megoldása.

Ha van munka, megszűnik a fogyasztási krízis is és ezzel lendületet adunk az egész ország forgal-

mának. Itt van Olaszország. Talán az egyetlen állam, amely csak kevésbé ismeri a munkanélküliség fogalmát. Az államnak kell áldozatot hozni.

Ajánlatos lenne, hogy az állami köz munkák elvégzésére a kisiparosok alkalmi szövetkezetbe tömörülve nagy munkákra kiírt árlejtéseknél adják be ajánlataikat.

Faur Liviusz nyilatkozata élesen megvilágított keresztmetszete a jelenlegi helyzetnek. Hiába minden adatgyűjtés és helyszínen való tanulmányozás. Hiszen az okokat nagyjából ismerjük. Az állam lépjen közbe a fogyasztási válság megoldása érdekében. Akkor automatikusan megszűnik a gazdasági krízis is.

Románia népszövetségi kölcsönt akar felvenni

Románia szempontjából a most kezdődő népszövetségi ülészek jelentőségteljesnek ígérkezik. Diplomáciai körökben ugyanis úgy tudják, hogy Románia ezt az alkalmat felhasználja arra, hogy népszövetségi kölcsönt vegyen fel. Ehhez a kölcsönfelvételhez a király is hozzájárult. A Népszövetség égisze alatt felveendő kölcsön Titulescu londoni követ régi eszméje és azt akarják most megvalósítani. Ezt a kölcsönt főleg a Mezőgazdasági Hitelintézet befektetéseiire használnák fel és segítenék a mezőgazdaságot. Madgearu Virgil ipari és kereskedelemügyi miniszter, akit távollétében Manoilescu helyette-

sit, tegnap Genfben utazott. Madgearunak Genfben jelentős szerep jut nemcsak a szóbanforgó kölcsönnél, hanem a varsói agrárkonferenciával kapcsolatban is. Ugyanis a varsói agrárkonferencia Madgearut bizta meg, hogy a tanácskozás határozati javaslatát a Népszövetség közgyűlésével közölje. Madgearu a Népszövetség ülésén fel fog szólni és közli a határozati javaslatot is. Madgearu bejelenti ennek keretében, hogy a varsói konferencián elhatározott gabonakivitel szabályozása az első érdemleges lépés Európa gazdasági egységének megteremtéséhez.

A szörme virágkorát éli, mert az oroszok lenyomták az árakat

A tulprodukción és az orosz dumping árak a szörme piacon óriási áresést idéztek elő. Az oroszoknak sikerült Leipzig kikészítési módjait megszerezni és idén hatalmas készleteik eladására központokat szerveztek Budapesten és Wienben és most folyik a harc a német, vagyis a leipzig-i piacal.

Ennek a gazdasági küzdelemnek a vásárlóközönség látja hasznát. A jelenlegi szörmeárak a háború előttieknek 20-40 százalékkal alatta vannak. A Winternitz-cég abban a szerencsés helyzetben van, miután tavalyról áru-

ja vissza nem maradt, hogy készletét a legolcsóbb áron tudja árusítani. Egy pézsma has-hát kabát, mi tavaly még drága szörme volt, idén a felébe sem kerül. Az árak ilyen kialakulása módot nyújt a társadalom legszelebb rétegeinek a praktikus és olcsó szörmekabát viselésére.

Azonban szükségesnek tartom megemlíteni, hogy a szörmebecreik és a jelenlegi alacsony árnívén sokáig nem maradhat. Ajánlom mindenkinek, hogy vásároljon, mert most a szörme virágkorát éljük.

Winternitz László.

Központokat építenek. A kormány gazdasági bizottsága ülést tartott és elhatározta, hogy haladéktalanul hozzáfog a közraktárak építéséhez. Az ország egyes ipari és gazdasági központjában, valamint a dunai és tengeri kikötőkben létesítenek közraktárakat. A raktárakat három év alatt akarják felépíteni.

Nem szállították le a kamatlábat. A Nemzeti Bank a leghatározottabban cáfolja azt a hírt, mintha a kamatlábat leszállította volna. A jegybank igazgatósága közli, hogy a visszleszállítási hitei kamatlába továbbra is kilenc, míg a lombardhitei tíz százalék maradt.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 307, Parisban 15.15. Mai árfolyamok a következők: angol font 814.25, dollár 167.65, hollandi forint 67.60, dinár 2.98, francia frank 6.585, olasz lira 8.78, cseh korona 4.975, német márka 40, osztrák schilling 23.75, magyar pengő 29.40, belga frank 23.42.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Szeptember 4.) Leszállítóbank 87.5, Kereskedelmi Bank 104, Angel-Magyar Bank 75.2, Pesti Hazai 177, Drasche 120, Csáky-Prackfalvi —, Urikányi 94.2, Rima 69.3, Salgó 37.7, Alta'ános Kőszén 514, Bcoesini 146.5, Szodium —, Szikra —, Ganz-Danubius 86, Magyar cukor 98.5, Délenkor 97, Lipták —, Egis 11.1.

Rádió

Péntek. (Szeptember 5.) Budapest. 9 óra 15: Hangverseny. 12 óra: A postászenekar hangversenye. 5 óra 30: Gramofonzene. 7 óra: Könnyű zene. 9 óra: Hangverseny Gonda (ének), Hegyi Emánuel (zongora) és Kerpely Jenő (gordonka) közreműködésével. 10 óra 30: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. Bécs. 11 óra: Gramofonzene. 1 óra 15: Gramofonzene. 4 óra 30: Pfohl Elza énekművésznő hangversenye. 8 óra: Zenés bécsi est, utána Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye Budapestről. Breslau. 7 óra 15: Részletek Mozart műveiből. 10 óra 35: Magyar Imre cigányzenekarának hangversenye Budapestről. Belgrád. 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Zene. 5 óra 30: Nemzeti dalok. 8 óra: Kamarazene. 9 óra: Nemzeti dalok gitárkísérettel. 10 óra: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 45: Kávéházi zene. Bukarest. 12 óra: Gramofonzene. 5 óra: Könnyű zene. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra 30: Gramofonzene. Kattowitz. 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny. Morva-Ost-rau. 7 óra 35: Népies hangverseny. 9 óra: Tarka est. 10 óra 15: Gramofonzene. München. 8 óra 45: Zenekari hangverseny. Prága. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. 9 óra 40: Kamarazene. 10 óra 15: Gramofonzene.

Szombat. (Szeptember 6.) Budapest. 9 óra 15: Hangverseny. 12 óra: Katonazene. 5 óra 30: Gitárhangverseny. 7 óra 30: Operettelőadás a stúdióból. Utána Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye. Bécs. 11 óra: Szórakoztató zene. 1 óra: Gramofonzene. 3 óra 15: Hangverseny. 8 óra: Rose-nov Kater Lampe című darabjának előadása, utána könnyű zene. Breslau. 7 óra 30: Gramofon-tánczene. 8 óra 30: Fuvószenekari hangverseny. 10 óra 35: Tánczene. Belgrád. 9 óra: Pravoszláv istentisztelet. 12 óra 30: Zene. 5 óra 30: Könnyű zene. 6 óra: Kávéházi zene. 8 óra: Operaelőadás, utána balalajkenekar hangversenye. Bukarest. 12 óra: Gramofonzene. 5 óra: Szórakoztató zene. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Opera előadás. 10 óra 10: Jazz-band. Kattowitz. 8 óra 15: Szórakoztató zene. 11 óra: Tánczene. Morva-Ost-rau. 8 óra: Citerahangverseny. 10 óra 15: Kávéházi zene. München. 8 óra: Cigányzene. 8 óra 45: Zenekari hangverseny, utána szórakoztató és tánczene. Prága. 7 óra 35: Dalok. 8 óra: Citerahangverseny. 9 óra 10: Fuvószenekar hangversenye. 10 óra 25: Kávéházi zene. Toulouse. 7 óra: Dalok. 7 óra 40: Könnyű zene. 8 óra 15: Hegedűhangverseny. 9 óra: Operett-részletek. Utána szimfonikus hangverseny.

**Kavaráni mész
Tordai cement
Gipsz
Szigetelő és fedőlemezek
Nedfonatok
Trassz
vagon-tételben és kicsinyben
Ifj. Reiter Simonnál
Timisoara, Küttl-tér. Telefon 2-38**

Apróhirdetések

Egy szó ára három lei, vastagabb betűvel öt lei, legkisebb apróhirdetés harminc lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert a számlakiírás és pénzbeszedő elküldése költséggel jár.

Az este hat óráig behozott apróhirdetések másnap reggel már megjelennek, az este hat óra után beküldött apróhirdetések másnap reggel csak husz százalék felárral jelenhetnek meg, vagyis ebben az esetben a legolcsóbb apróhirdetés ára harminchat lei.

Mindazoknak, akik állást keresnek vagy akik elfoglalható állást hirdetnek, apróhirdetését ötven százalékos kedvezménnyel közöljük. Tesszük ezt, hogy a nagy munkanélküliség közepette az állásközvetítést olcsóbbá tegyük. Az ilyen állásközvetítő hirdetés ára tiz szöig tizenöt lei.

Jeligés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jeligével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni.

Előfizetőinknek azt a kedvezményt nyújtjuk, hogy ugyanazon apróhirdetés másodikzi folytatólagos közlésénél huszonöt, harmadszi közlésénél ötven, negyedszi közlésénél hetvenöt százalék engedményt adunk, ötödszi pedig díjmentesen közöljük.

Józsefvárosban apróhirdetéseket eredeti áron felvesz a Déli Hírlap részére: March-trafik, Küttel-tér 1.

A Gyár városban: Kardos-trafik, Kossuth-tér, Gránátos-utca sarok.

Ne uljön fel hangzatos reklámoknak, mert ha

jövőjét meg akarja tudni,
csak az

igazi jósnőt
keresse fel

Boanás-utca 16. sz. I. em. ajtó 2

Alkalmazás

Tanulóleány jobb házból való, azonnal felvétetik. „Model” kalapszalón, Belváros, Erőd-utca 1. (2587)

Fiatal szücssegéd
és szücsmunkásnök azonnal felvétetnek

WINTERNITZ
Belváros

Perfekt bejáró szakácsnőt azonnali belépésre keresek. Vargáné, I., Palánka-u. 1. II. em. (2592)

Gyermektelen házaspár mosáshoz értő azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. (2595)

Állást keres

Szobaleány ki a főzéshez is ért, éves bizonyítvánnyal azonnalra vagy 15-re állást keres. III., Batthyányi-u. 10. (2591)

Adás-vétel

Szép családi ház azonnal olcsón eladó. II., Tej-utca 1. (2569)

Földrengés

Írta: **KISZAN BORS**

A Déli Hírlap eredeti regénye

39. folytatás.

— De a teremtésit a sok éles boszorkanyelvnek! Hagyjanak békit a kisasszonykának, aszondom! Mondja meg a többieknek is, Borscsa néni, hogy ha egyszer az én fülemhez ér valami mocskolódó szó, amelyet a kisasszonykáról mondanak, akkor én a kimondóba személyesen fojtom belé a szuszt!

Olyan volt a viselkedése, akár a fergeg. Sose látta még Flórist ilyen mérgesnek Borscsa néni és azért sietve kitakarodott a szobából.

Flóris egy darabig maga elé meredt. Csak nézett a semmibe, de nem tudott gondolkodni.

Arra riadt föl, hogy az utcán gyerekzsivaj veri föl a csendet. A havas utcán az iskolából kiszabadult fiuk-lányok hógolyókkal dobálták egymást és lármásan sikongtak azok, akiket egy-egy hideg, fehér golyó eltalált.

Kicsi Örzse és kicsi Flóris nem szoktak az elsők között lenni, akik az iskolából hazafelé tartanak. A kisasszonykával szoktak hazatérni, aki mindig megvárja, amíg a tarterem teljesen megüresedik, aztán elrakja holmiját az asztról és csak ha ezt elvégezte, indul maga is hazafelé a két Gomolygó-gyerekkel.

Máskor, ha Flóris gazda meghallotta az utcán hancurozva hazatérő iskolás had kiáltozását, földerült az arca, mert tudta, hogy az ő két pulyája is nemsokára megtér.

— Hozza őket a kisasszonyka, — futott át mindig az agyán a gondolat és ilyenkor valami melegség hatotta meg a szívet.

A gondolat most is jelentkezett. Azonban a másik pillanatban döbbenetet váltott ki. Flórisnak egyszerre csak az öltött az eszébe, hogy nem is annyira a gyerekeknek örül, hanem talán a kisasszonykának.

Ugyanakkor visszagondolt arra is, amit Szürszabó Borscsa néni mondott.

Mintha nem is róla volna szó, lélekben látott egy takaros, jómódu-nak mondható falusi házat, amelyben egy fedél alatt él a még java-férfi gazda és a tanitónó, aki azért költözött oda, mert megszánta az anyjuk halálával árvaságra jutott két gyereket, akiknek apja akkor még hadifogságban volt.

És Flóris akkor egyszerre nem csodálkozott, hogy valóban kikezdte őket a falusi pletyka.

Odakint az utcán pedig egyre zajongtak még a hógolyózó iskolás gyermekek.

Flóris úgy érezte, hogy mostani háborgó lelkiületével nem tudja nyugodtan bevárni a saját két gyereket és a kisasszonykát. A kisasszonykát? Főleg azt nem.

Magára huzta báránybőrrel bélelt bekecsét, fejébe nyomta kucsmáját, kezébe markolta kampós botját és kilépett a házból.

Kereste Borscsa nénit, akit az istállóban talált, ahol éppen a tehenét fejte.

— Elmék, Borscsa néni, — szölt be az öregasszonyok.

— Hová mégy, Flóris?

— Dolgom van. Isten áldja!

Egy pere mulva már zörögve csapódott be mögötte az utcaajtó. Maga sem tudta, hogy miért vágta be most ilyen erővel a kisajtót. Sose szokta ezt másszor.

Pillanatig megállott, aztán megindult. Azonban nem abba az irányba, ahol hazafelé gyerekeivel és a tanitónóval találkozhatott volna.

Nemsokára a falu végére ért. Elhagyta az utolsó házakat is. Egy darabig az országuton haladt. A fehérségbe belenyomott keréknyomok jeleztek, hogy a falu a tél következtében sincsen teljesen elvága a világtól. Szekerek gyakran jártak a városba és jöttek vissza onnan.

Amióta Flóris eljött hazuról, most gondolkozott először.

— De jó volna fölülni a szekerre és elvándorolni rajta messze-messzire!

Azonban nem gondolta végig a gondolatot, hogy hová és miért?

Csak ment, csak ment cél nélkül előre. Az országut mentén feszület állott. A kereszt három ágára két arasznyi széles pléhlemezt volt szegezve, hogy így védőtötöt alkotson a fölfeszített Jézus aranyozott alakja fölé. A védő pléhlemezen vastagon terült el a ráhullott hó és a fehér hóban két sötét gomolyag feketéllett. Ezekre Flóris csak akkor lett figyelmes, amikor kellemetlen hangjukat hallotta.

— Vjjj-vjjj, — vjjjogtak a varjak.

Botjával megfenyegette a madarakat, mire azok riadozva szárnyrakaptak és tovaszálltak.

Befordult a kereszt melletti dülőtra és céltalanul továbbsietett. Csak arra eszmélt föl, amikor saját földjére ért. Saját földje? Az ő meggyőződése szerint még a sajátja volt, bárha a földosztó bizottság nagyobbik részét kisajátított-nak jelentette ki.

Megállott egy helyben. Sokáig gondolkozott a földről. A földről, amelyet elvettek tőle. És a gyerekeitől.

— Mégis jó lenne a gyerekeknek anyát adni, — ötlött aztán hirtelen az eszébe.

A másik pillanatban bosszusan dobbantott a lábával. Hiszen van a gyerekeknek nevelő anyja. A kisasszonyka.

— De hát nem lehetne a kisasszonykából a gyerekek édesanyja? — incselkedett vele egy hivatlan boszorkányos gondolat.

Suhintott a botjával, hogy elhessegesse magától ezt a gondolatot, akár csak az imént a varjakat.

Meg is fordult és hazafelé indult. De a gondolat, amely a földön repdesett először körülötte, konokul vele tartott hazafelé is.

(Folyt. köv.)

Egy 250. Raleigh motorkerékpár jókarban lévő, azonnal olcsón eladó. III., Király-u. 50 (2572)

Fürdőkád jókarban lévő eladó. III., Korona u. 13. (2470)

Fodrászüzlet jömeneteli olcsón eladó. Cim a kiadóban. (2596)

Elköltözés miatt egy gyönyörű ebédőberendezés, széles ottomán és különböző butorok olcsón eladó

Lakás

Kiadó

félemeleten és szuterénbenn egy és két szobás lakások. IV., Szilágyi-utca 18. (2580)

Egy szobás

konyhás lakás azonnalra kiadó. Bővebbet: Dr. Brebera Vencel, Tiro-utca 64. (2583)

Utcai egy szobás

lakás október 1-re kiadó. Érdek'ödn Mühle Vilmos-u. 24-a. (2588)

Két szobás

modern lakás azonnalra kerestetik. Cim a kiadóban (2594)

Különféle

Sodronykerítések

hullámos fonat és aczél sodrony ágybetétek, áthányó rostélyok, láb-törlők, baromfi- és nyulketrecek levél- és hulladékkosarak és minden a szakmába vágó munkák jutányosan készülnek Mészáros Pálnál Bem-u. 36. (2383)

Novak István

névre szölo pirosigazolvány elveszett Megtalálója a rendörségen adja le (2589)

Zenét szolgáltatunk

lakodalmakhoz, bálokhoz és vendéglökben. A n. é. közönség szives pártfogását kéri a varok zenekara. Tamás Lajos, III., Király-u. 6. (2590)

Izraelita családnál

egy-két deák felvétetik. II., Bárány-utca 14. (2593)

Vendéglöt

átvették elszámolásra Temesváron vagy vidéken. Cimeket „Szakember” jeligére a kiadóba kérek. (2597)

Irjon

egy levelezölapot a Déli Hírlap címére (Temesvár, Szentgyörgy-tér 4), amelyen megrendeli a lapot házhöz szállitva

egy hónapra 80 lei

negyedévre 240 lei

fél évre 450 lei

egész évre 900 lei

előfizetési árban. — Ha köztisztviselő vagy nyugdíjas, akkor

egy hónapra 60 lei

negyed évre 180 lei

fél évre 350 lei

egész évre 700 lei

csak az előfizetés.

Irjon azonnal!